

Citace v textu

Harvardský systém, metoda forma číselného odkazu, průběžné poznámky

Citování (citace) a jeho způsoby

Citace je doslovné nebo parafrázované (napsané vlastními slovy) uvedení cizího výroku (citátu) doprovázené přesnou identifikací pramene (zdroje), ze kterého daný výrok nebo text pochází.

Způsoby citací (odkazování)

- a) Harvardský systém (forma jméno-datum)
- b) Forma číselného odkazu
- c) Průběžné poznámky

a) Harvardský systém

1.) Na konci citátu (citace)

Žákovské napovídání můžeme charakterizovat jako specifickou komunikační činnost, při níž spolužáci pomáhají konkrétnímu žákovi, jenž má zodpovědět učitelovu otázku a nezná správnou odpověď. (Mareš – Křivohlavý, 1995, s. 85)

V seznamu citací vypadá záznam následovně:

MAREŠ, J. – KŘIVOHLAVÝ, J. 1995. *Komunikace ve škole*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-1070-3.

„Výzkumný problém může být formulován v oznamovacím nebo tázacím tvaru.“
(Gavora, 2000, s. 29)

V seznamu citací vypadá záznam následovně:

GAVORA, Peter, 2000. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido. ISBN 80-85931-79-6.

a) Harvardský systém

1.) Na konci citátu (parafráze)

Sonda naznačila, že jde o úbytek nejméně 10% plánovaných hodin (Průcha, 1974).

V seznamu citací vypadá záznam následovně:

PRŮCHA, J. 1974. *Zpráva o výzkumu a fungování systému vzdělávání a výchovy v českém jazyce na ZDŠ: výzkumná zpráva*. Praha : Pedagogický ústav J. A. Komenského ČSAV.

a) Harvardský systém

2) Na začátku citátu, uprostřed citátu

Petr A. Bílek (1996) ve svých poznámkách ke stavu literární kritiky nejprve obecně vymezuje tři základní atributy kritiky: informativní, interpretační a hodnotící. Kritický projev je podle něj „vždy stylizací, vyjitím ze sebe samého směrem k jinému, k tomu, kdo není mnou“.

V seznamu citací pak záznam vypadá takto:

BÍLEK, Petr A. 1996. Kocovina jako stav mezi jiným a stejným (pár poznámek ke stavu literární kritiky na počátku 90. let). *Tvar*, 4, č. 18, s. 6.

a) Harvardský systém

3) V případě, že autor v daném roce napsal více prací, uvádí se za rokem malá písmena abecedy (a-z).

...na tuto tendenci jako první upozorňuje Tenopir (1993a) a své tvrzení dokládá závěry z další studie Tenopir (1993b)...

V seznamu citací vypadá záznam takto:

TENOPIR, Carol. 1993a. Electronic access to periodicals. *Library Journal*, 1993, 118(4), 54-55.

TENOPIR, Carol. 1993b. Moving toward quality. *Library Journal*, 1993, 118(10) 86-88.

a) Harvardský systém

- ▶ Použití možných sloves za jmény na začátku nebo uprostřed citátu (parafráze):
 - ▶ Novotná (2003) **uvádí**...
 - ▶ Novotná (2003) **definuje**...
 - ▶ Novotná (2003) **popisuje**...
 - ▶ Novotná (2003) **uvádí klasifikaci (výčet)**...
 - ▶ Novotná (2003) **třídí**...
 - ▶ Novotná (2003) **volí**...
 - ▶ Novotná (2003) **se opírá o**...
 - ▶ Novotná (2003) **se zabývá** ...
 - ▶ Novotná (2003) **srovnává**...
 - ▶ Novotná (2003) **upozorňuje** na...
 - ▶ apod.
-

b) Forma číselného odkazu

Na dokumenty odkazujeme číslem poznámky a citace samotné uvádíme v poznámce pod čarou.

„Proměnnou se označuje prvek zkoumání, který nabývá různé hodnoty“.¹

V poznámce pod čarou vypadá záznam takto:

¹ MARŠÁLOVÁ, L. *Metodologické základy psychologického výskumu*. 1. vyd. Bratislava: Psychodiagnostické a psychologické testy, 1978, s. 69.

V seznamu literatury na konci textu se uvádí plná citace bez odkazu na konkrétní stránku.

b) Forma číselného odkazu

Na dokumenty odkazujeme číslem poznámky a citace samotné uvádíme v poznámce pod čarou.

Přehled nejčasnějších odchylek v češtině sluchově postižených:¹²

a) ...
b) ...
c) ...
d) ...

V poznámce pod čarou vypadá záznam takto:

¹² STRNADOVÁ, V. *Současné problémy české komunity neslyšících I.* In Hluchota a jazyková komunikace. Praha : FF UK, 1998, s. 22.

c) Průběžné poznámky

Jednotlivé dokumenty jsou očíslovány podle pořadí, v jakém jsou uvedeny v soupisu citací. V případě, že je některý citován vícekrát, opakuje se pod stejným číslem.

...jak uvádí Tenopir (33), tato problematika je poměrně obsáhlá... kolega Jascó její výzkum dále doplňuje ve své vlastní studii (3)... která z práce Carol Tenopir (33) vychází...

V seznamu citací vypadají záznamy takto:

.
3. JASCÓ, Peter. Errors of omission. *Online & CD-ROM Review*, October 1999, 23(5), p. 20-25.

.
32.

33. TENOPIR, Carol. Electronic access to periodicals. *Library Journal*, 1993, 118(4), p. 54-55.

